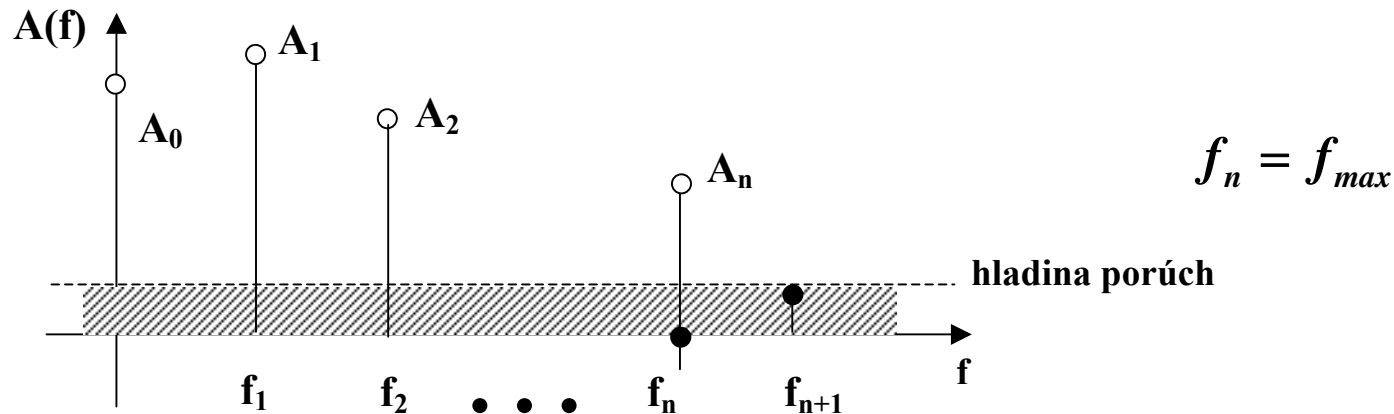

Číslicové meranie

- **analógové meracie prístroje merajú analógové veličiny**
  - **zobrazujú ich výchylkou ukazovateľa**
  - **výchylka sa mení spojite s meranou veličinou**
- **číslkové meracie prístroje pracujú s diskretnou veličinou – meranú veličinu zobrazujú ako číslo**
- **analógovo-číslkový prevodník (AČP) je prevod medzi spojitými veličinami s nekonečne veľa možnými hodnotami a diskretnými veličinami s konečným počtom hodnôt**
- **AČP vyžaduje vykonať – vzorkovanie**
  - **kvantovanie**
  - **kódovanie**

Vzorkovanie

- určiť najmenší počet bodov na časovej osi, kedy odčítame hodnoty meranej analógovej veličiny (vzorky)
- umožní to fakt, že frekvenčné spektrum reálneho signálu je ohraňované
- od určitej frekvencie je amplitúda harmonických v spektre menšia ako amplitúda porúch
- umožní to („idealizáciu“) ohraňovanie spektra zhora

Vzorkovacia teória (1)

- frekvenčne ohraničený signál, ktorý neobsahuje žiadne frekvenčné zložky nad frekvenciou $f_n = f_{max}$, môže byť rekonštruovaný bez skreslenia, ak je navzorkovaný s frekvenciou f_s vyššou než dvojnásobok f_{max}

$$f_s \geq 2 \cdot f_{max}$$

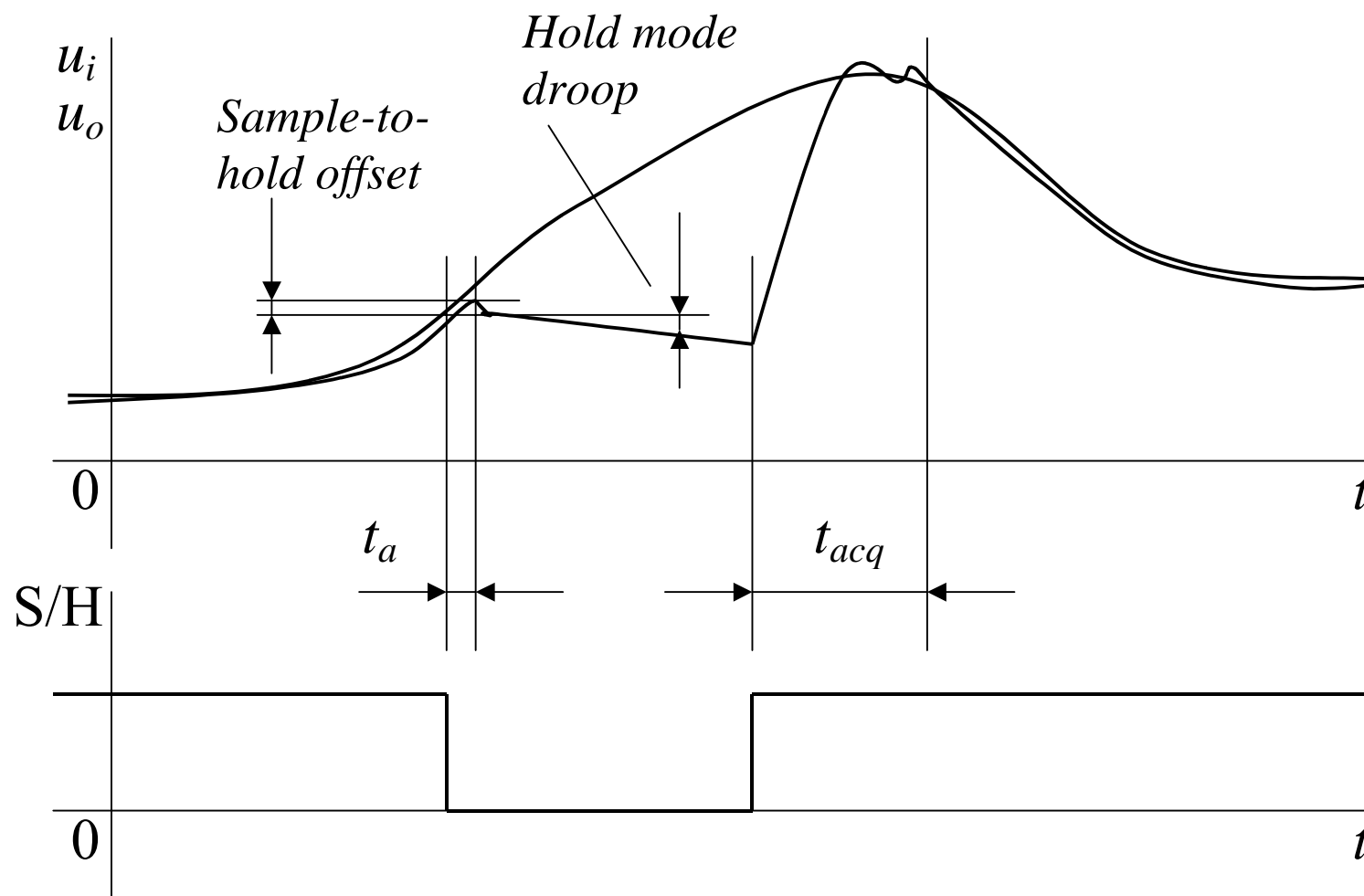
- vzorky odoberáme v časových intervaloch

$$\Delta t \leq \frac{1}{2f_{max}}$$

- meraný signál je nenulový v čase $T = T_2 - T_1$, počet vzoriek (bodov odčítania) M

$$M = \frac{1}{\Delta t} + 1 = 2f_{max} \cdot T + 1 \doteq 2f_{max} \cdot T$$

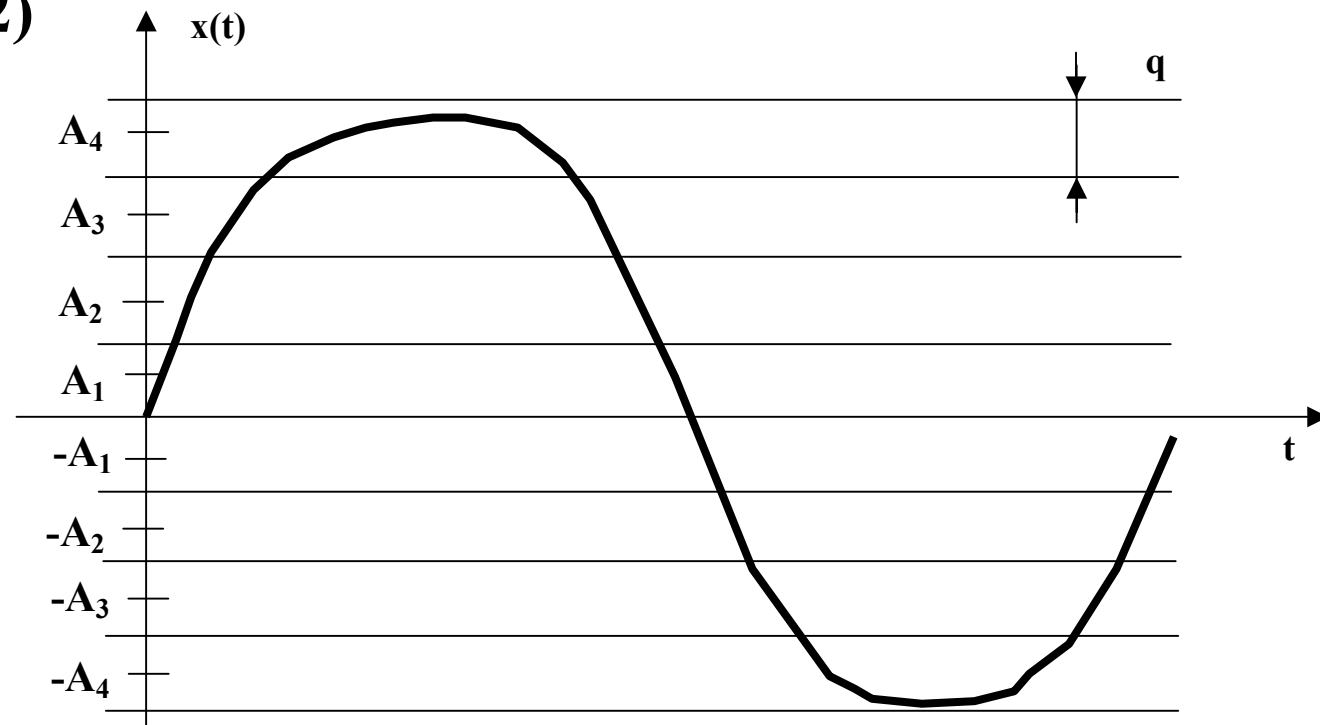
Vzorkovací obvod – časový priebeh

Kvantovanie (1)

- každá zo vzoriek (M) môže mať inú amplitúdu
- potom treba pre každé iné kódové slovo
- vplyvom – rôznych porúch
  - kolísania napätia zdrojov
  - konečnej rozlišovacej schopnosti a pod. sa blízke hodnoty ťažko rozlišujú
- meranie je vždy sprevádzané chybou
- každú hodnotu analógovej veličiny v bode odčítania zaokrúhlime na hodnotu zvolenej úrovne (kvantovanej úrovne)
- dopúšťame sa chyby (úmyselne)

Kvantovanie (2)

- meraná veličina má amplitúdu z intervalu $\langle 0; q \rangle$

priradíme jej hodnotu A_1

skutočná hodnota je A_{1S}

absolútna chyba (max. hodnota) je $\Delta_m = A_1 - A_{1S} = \frac{q}{2}$

q –krok kvantovania

Kvantovanie (3)

- vstupný rozsah – Range, Full Scale (FS)
- rozlišovacia schopnosť – Resolution
  - počet bitov n
  - počet hodnôt $N = 2^n$
- krok kvantovania $q = FS/2^n$
- chyba kvantovania $\pm q/2$
- počet úrovní kvantovania

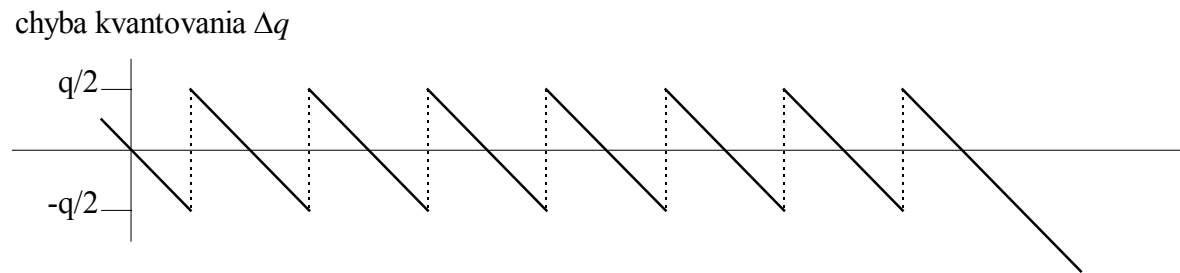
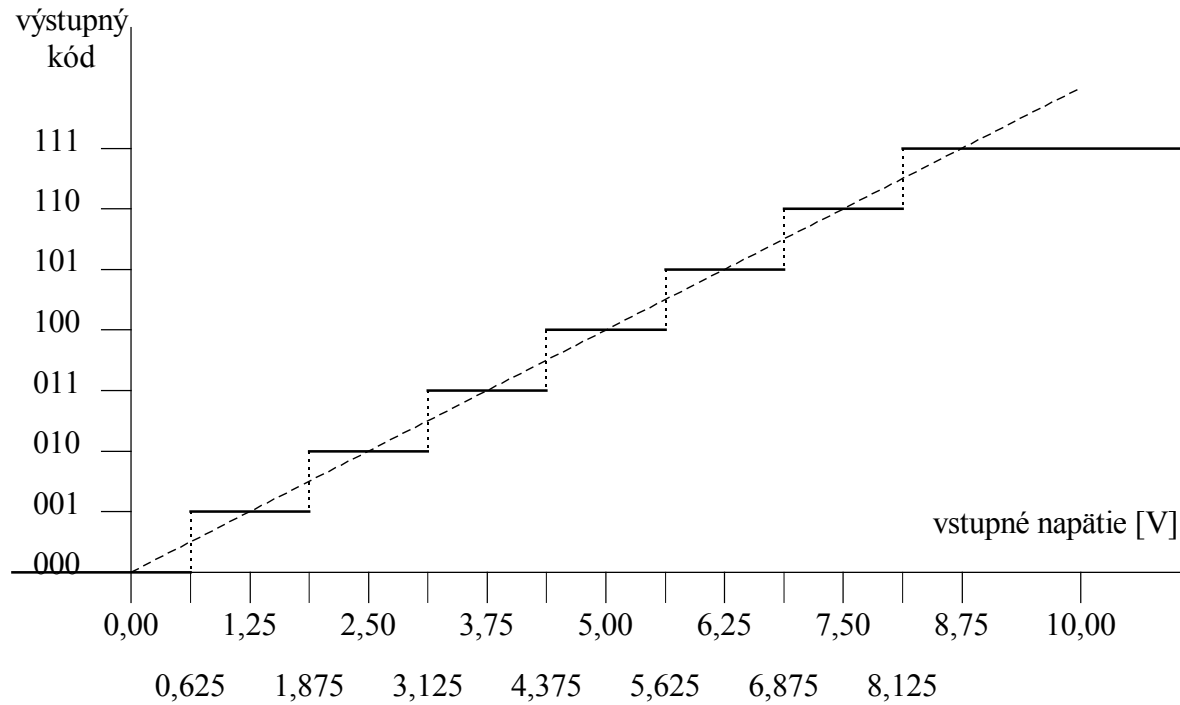
$$N = \frac{A_{max} + |A_{min}|}{q} + 1$$

$$N = \frac{2A_{max}}{q} + 1 \quad (A_{max} = |A_{min}|)$$

- vzorkovanie a kvantovanie je proces náhrady spojite sa meniacej veličiny diskretnými hodnotami

Kvantovanie (4)

- každej kvantovanej úrovni je priradený vstupný kód (FS=10 V; n=3, N=8)

Kódovanie (1)

- **kódovanie - priradenie množín symbolov množinám informácií**
  - napr. priradenie kódového slova hladine meranej veličiny
- **binárne (dvojkové) kódy - MSB – Most Significant Bit**
  - **LSB – Least Significant Bit**
- **priamy dvojkový kód – $N = \sum_{i=0}^{n-1} a_i \cdot 2^i$; N je číslo v desiatkovej sústave,**
  - n – počet rádoov kódu, a_i – koeficient (0 alebo 1)**
  - **výhoda – jednoduchosť vyjadrenia hodnoty**
  - **nevýhoda – obtiažnosť vykonávania aritmetických operácií**
  - **znamienkový bit s ($s = 0$ kladné číslo, $s = 1$ záporné číslo)**
  - **vhodný pre unipolárne AČP**

Kódovanie (2)

- **dvojkovodesiatkový kód (BCD)**
- **každá dekadická číslica zobrazená štvoricou bitov v priamom dvojkovom kóde**
- **ľahko sa interpretuje (prevádza do 10-kovej sústavy a naopak)**
- **výhodne sa realizujú aritmetické operácie v mikropočítačoch s BCD aritmetikou**
- **dobro sa zobrazuje na displeji ČMP**
- **vhodný pre unipolárne AČP**
- **nevýhoda – potreba väčšieho počtu bitov**

Kódovanie (3)

- dvojково komplementárny kód (doplňkový)
- najvyšší bit znamienkový (0 – kladné čísla, 1 – záporné čísla)
- kladné čísla sa určia ako pre priamy binárny kód
- záporné čísla ako hodnota doplnku každého slova do 2^n (pri n-bitovom prevodníku)
- $$N = 2^n - \sum_{i=0}^{n-1} a_i 2^i \quad (s = 1)$$
- vhodný na vykonávanie aritmetických operácií v PC
- používa sa pre bipolárne AČP
- čísla v intervaloch $\langle -2^{n-1}; 2^{n-1} - 1 \rangle$

Kódovanie (4)

- dvojkový kód s posunutím (Offset Binary Code)
- $$N = \sum_{i=0}^{n-1} a_i 2^i - 2^{n-1}$$
- najnižšie zobraziteľné číslo (-2^{n-1}) – kódové slovo 0000
- nule zodpovedá kódové slovo 1000
- najvyššie zobraziteľné číslo $2^{n-1} - 1$
- kód sa používa u ČA a AČ bipolárnych prevodníkov – v tomto kóde sa ľahko realizujú (netreba ďalší bit na vyjadrenie polarít)
- kód zodpovedá posuvu bipolárneho signálu $\langle -2^{n-1}; 2^{n-1} - 1 \rangle$ pripočítaním hodnoty 2^{n-1}
- nevýhody: nula je nenulové kódové slovo; problém s aritmetickými operáciami

Kódovanie (5)

- **Greyov (reflexný, cyklický) kód**
- **od priameho dvojkového sa líši – pri prechode kódu na susedné číslo v desiatkovej sústave sa mení len jeden element kódu**
- **výhodné napr. pri premene výchylky na kód**
- **pri aritmetickom spracovaní sa urobí prevod do doplnkového kódu**

Kódovanie (6)

- **inverzný kód**
- **najvyšší bit je znamienkový (0 – kladné číslo, 1 – záporné číslo)**
- **kladné čísla ako pre priamy binárny kód**
- **záporné čísla – inverzné slovo, negácia všetkých rádo**

- **nevýhoda – dve kódové slová pre nulovú hodnotu → problém s aritmetickými operáciami**

Kódovanie (7) – unipolárne AČP

Analógové napätie	Priamy dvojkový kód	BCD kód	Greyov kód
0	0000	0000 0000	0000
1	0001	0000 0001	0001
2	0010	0000 0010	0011
3	0011	0000 0011	0010
4	0100	0000 0100	0110
5	0101	0000 0101	0111
⋮	⋮	⋮	⋮
10	1010	0001 0000	1111
11	1011	0001 0001	1110

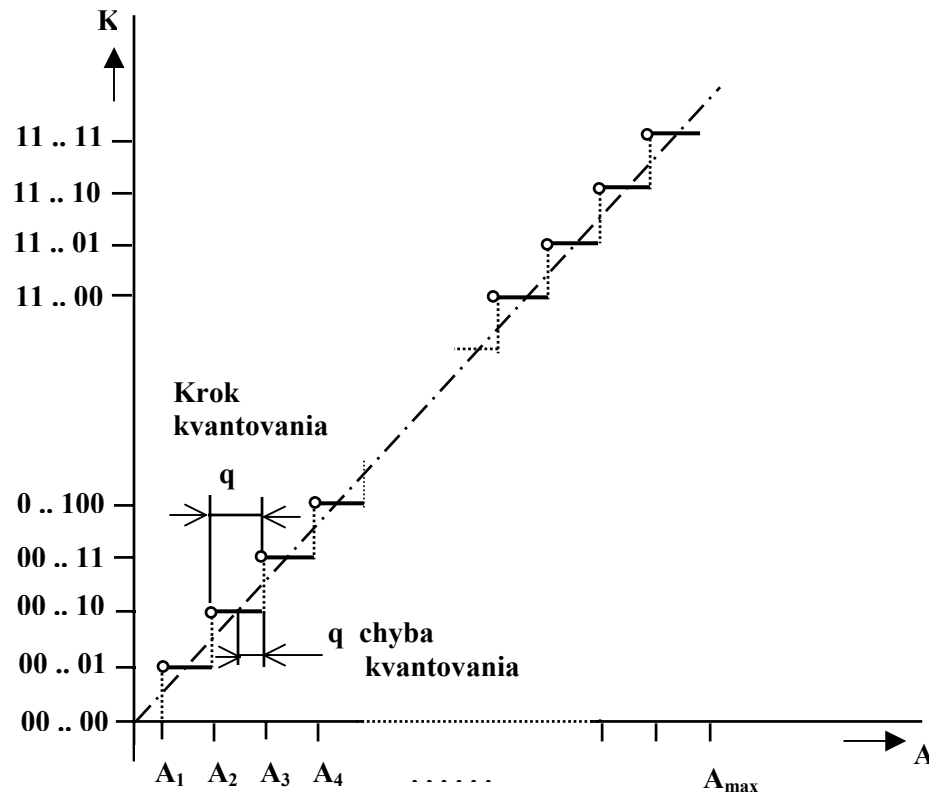
Kódovanie (8) – bipolárne AČP

analógové napätie	znamienko + priamy dvojkový kód	dvojkovo doplnkový kód	dvojkový kód s posunutím	inverzný kód dvojkový
+4	0100	0100	1100	0100
+3	0011	0011	1011	0011
+2	0010	0010	1010	0010
+1	0001	0001	1001	0001
0+	0000	0000	1000	0000
0 -	1000	0000	1000	1111
-1	1001	1111	0111	1110
-2	1010	1110	0110	1101
-3	1011	1101	0101	1100
-4	1100	1100	0100	1011

AČP – analógovo-číslicové prevodníky (1)

- základ číslicových meracích systémov
- prevod z analógovej formy do číslicovej

AČP (2) – Základné vlastnosti

* Rozlišovacia schopnosť (RS)

- počet rozlíšiteľných úrovní analógového signálu
- n-bitový binárny prevodník 2^n , m-miestny dekadický prevodník 10^m
- vzhľadom na chyby prevodníka, je to len ideálny stav, reálne $RS < 2^n$, resp. $< 10^m$

* Rozsah (R, resp. FS, FSR)

- je daný maximálnou a minimálnou hodnotou spracováanej analógovej veličiny
- obvykle 0 až 10 V; 0 až 1 V; ± 5 V a pod.

* Krok kvantovania (q)

- niekedy označovaný citlivosť prevodníka, alebo aj LSB
- $q = FS/RS$

AČP (3) – Základné vlastnosti

*** Rýchlosť prevodníka**

- počet prevodov za jednotku času, alebo čas potrebný na 1 prevod

*** Kód prevodníka**

- kód, v akom prevodník pracuje – boli prebrané pri kódovaní
- osobitná skupina: nelineárne AČP (logaritmické, exponenciálne)

*** Použitá logika**

- s akými typmi logických obvodov môže spolupracovať (TTL, DTL, CMOS a pod.)

*** Stabilita prevodníka**

- vyjadruje stálosť vlastností prevodníka pri pôsobení rušivých vplyvov (teplota, čas, vlhkosť a pod.)
- určuje sa ako zmena relatívnej hodnoty celkovej chyby prevodníka na jednotkovú zmenu rušivej veličiny ($\pm 0,001\%$ / $^{\circ}\text{C}$; $\pm 10^{-4}$ / 1000 hod a pod.)

AČP (4) – Základné vlastnosti

*** Chyba (presnosť) prevodníka**

- **rozdiel medzi teoretickou hodnotou analógovej veličiny zodpovedajúcej danému kódu a skutočnou vstupnou hodnotou veličiny AČP**
- **dve zložky: aditívna a multiplikatívna**
- **Aditívna zložka - Δ_a (absolútna hodnota)**
  - **nezávislá od hodnoty analógového signálu**
  - **určuje posun reálnej prevodovej charakteristiky voči ideálnej**
  - **zapríčiňuje ju spravidla chyba nuly, chyba kvantovania, diferenciálna nelinearita**
  - **udáva sa: ± 1 LSB, ± 40 mV, $\pm 0,1$ % FS**

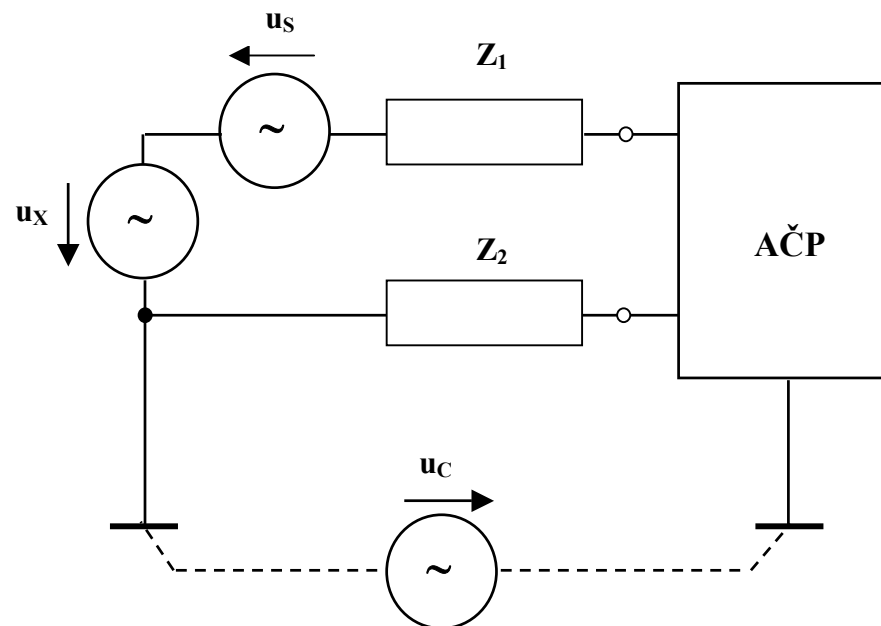
AČP (5) – Základné vlastnosti

- **Multiplikatívna zložka - Δ_m (absolútna hodnota)**
  - závisí od hodnoty analógového signálu
  - určuje zmenu sklonu reálnej prevodovej charakteristiky voči ideálnej
  - zapríčinená je chybou zosilnenia analógových častí a nelinearitou prevodníka
  - udáva sa v percentách hodnoty analógovej veličiny
- **Celkovú chybu prevodníka môžeme vyjadriť (abs. hodnotu)**
$$\Delta_p = \Delta_a + \Delta_m = \Delta_a + \delta_m \cdot A$$

A – hodnota meranej veličiny
- **Spektrum používaných AČP je široké; odlišujú sa rozlišovacou schopnosťou, spôsobom prevodu, rýchlosťou, presnosťou, technológiou výroby a pod.**

AČP (6) – Rušivé signály

- rušivé signály ovplyvňujú výsledok merania
- dva druhy rušenia - sériové rušivé signály (u_s)
- súhlasné rušivé signály (u_c)
- na potlačenie rušivých signálov sa používajú rôzne konštrukcie prístrojov, špeciálne metódy prevodu a pod. Miesta vzniku rušivých signálov sú na obrázku

Z_1, Z_2 – impedancie prírodných vodičov, u_x - merané napätie

AČP (7) – Rušivé signály

- **sériové rušivé napätie**
  - **pripočítava sa k meranému napätiu**
  - **vzniká indukovaním napätia v prívodných vodičoch, prietokom prúdu impedanciami prívodných vodičov a pod.**
  - **pôsobí súčasne na obidve vstupné svorky s rovnakou amplitúdou, ale opačnou fázou**
  - **aby sme ho mohli potlačiť, musí sa nejako odlišovať od meraného signálu (frekvenciou, tvarom a pod.)**
- **Potlačenie sériových rušivých signálov vyjadrujeme parametrom SMR**

(Serial Mode Rejection) $SMR = 20 \cdot \log \frac{U_{Smax}}{\Delta_S} \quad [dB]$

Δ_S – **maximálna hodnota chyby spôsobená rušivým signálom**

U_{Smax} – **maximálna hodnota rušivého napätia**

AČP (8) – Rušivé signály

- **súhlasné rušivé napätie**
  - označuje sa aj ako **súčtové rušivé napätie**
  - vzniká ako rozdiel potenciálov zemniacich svoriek zdroja meraného signálu a AČP
  - pôsobí súčasne na obidve svorky zdroja meraného napätia proti zemi s rovnakou amplitúdou a fázou.
- **Potlačenie súhlasných rušivých signálov vyjadrujeme parametrom**
CMR – (Common Mode Rejection)

$$CMR = 20 \log \frac{U_{C \max}}{\Delta_C} \quad [dB]$$

$U_{C \max}$ – maximálna hodnota súhlasného rušivého napätia

Δ_C – maximálna hodnota chyby spôsobená rušivým signálom

Zdroje referenčných napätí (ZRN)

- pre AČP sú potrebné ZRN
- vyžaduje sa - presnosť nastavenej hodnoty napätia
  - časová a teplotná stabilita (10^{-4} / rok, 10^{-6} / °C)
  - prúdová zaťažiteľnosť (1 až 10 mA)
- používajú sa referenčné zdroje 2,5; 5; 10 V (jedna alebo obidve polarity)
- obvyklá konštrukcia ZRN – presný referenčný prvok v spojení s presným operačným zosilňovačom (OZ)
- OZ zabezpečí prúdovú zaťažiteľnosť a zníži vstupný odpor ZRN

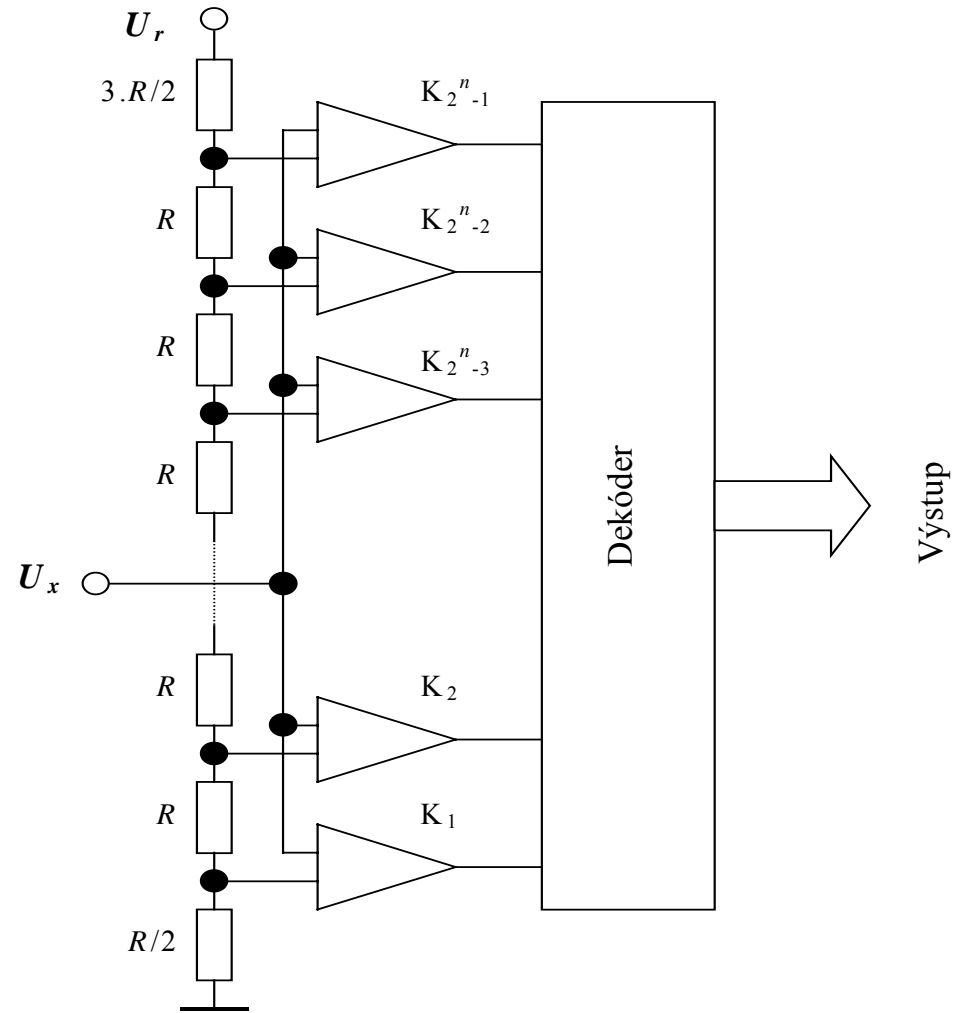
Princíp činnosti AČP

- komparačné metódy AČ prevodu - najrýchlejšie
- kompenzačné metódy AČ prevodu - najbežnejšie
- integračné metódy AČ prevodu - najpresnejšie
- kombinované - naj- naj...
- sigma-delta – najmodernejšie
- stochastické metódy AČ prevodu - špeciálne
- vo všeobecnosti slúžia na prevod rôznych druhov analógových veličín (napätia, prúdu, času, frekvencie, fázy a pod.) na kód
- zaoberáme sa prevodom DC napätia (prúdu) na kód

Komparačná metóda AČ prevodu (1)

- **n-bitový AČP obsahuje (2^n-1) komparátorov**
- **komparátor porovnáva merané napätie U_x s referenčnými napätiami U_{ri}**
- **hodnoty U_{ri} tvoria aritmetický rad, rozdiel medzi dvoma susednými hodnotami – q (krok kvantovania)**
- **výstup komparátora je logický signál L alebo H (v závislosti či $U_x < U_{ri}$ alebo $U_x > U_{ri}$)**
- **dekóder – prevod signálov na kód**
- **rýchla (10^7 - 10^{10} prevodov/s), málo presná metóda (6-8 bitov), nereálny malý krok q**
- **spracovanie obrazu, v číslicových osciloskopoch, spracovanie radarových signálov,...**

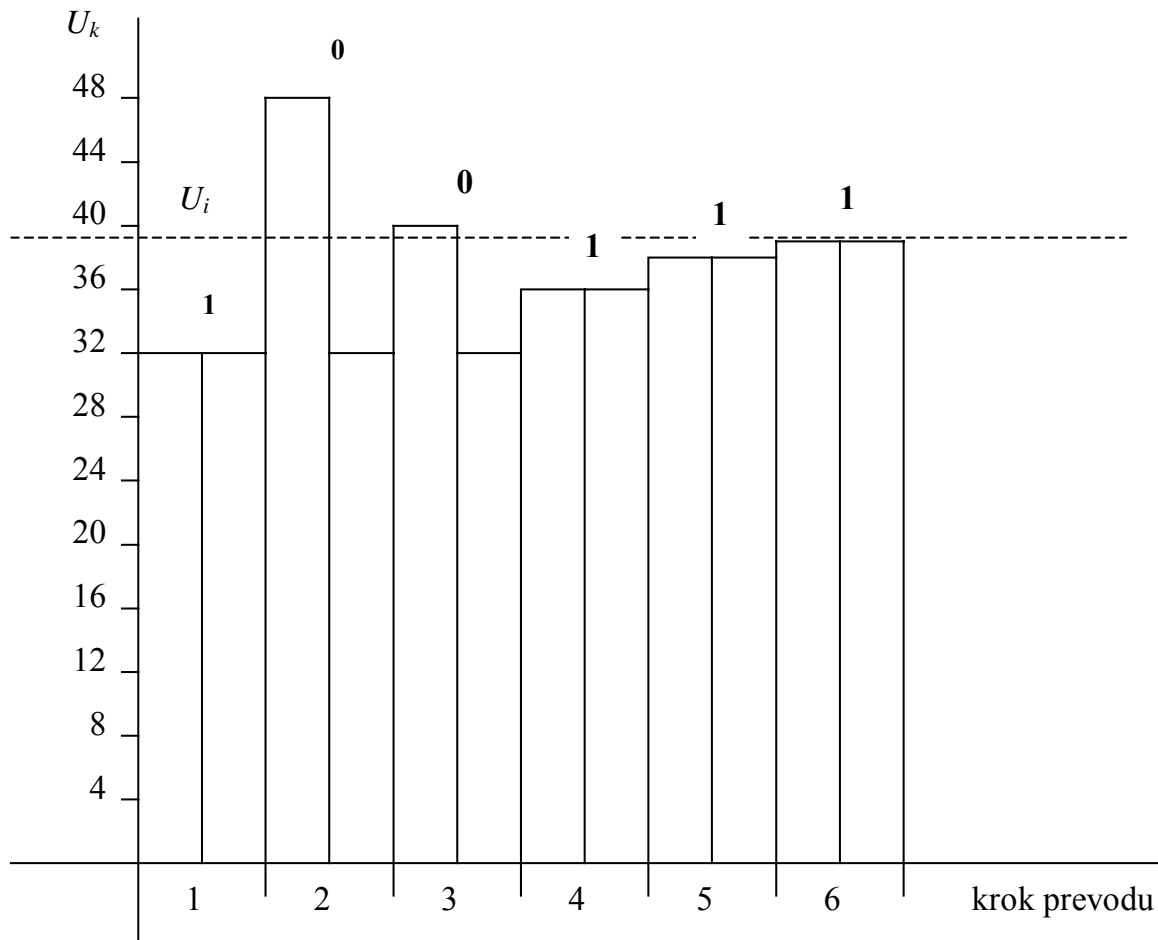
Komparačná metóda AČ prevodu (2)

Kompenzačná metóda AČ prevodu (1) (postupná aproximácia, váženie)

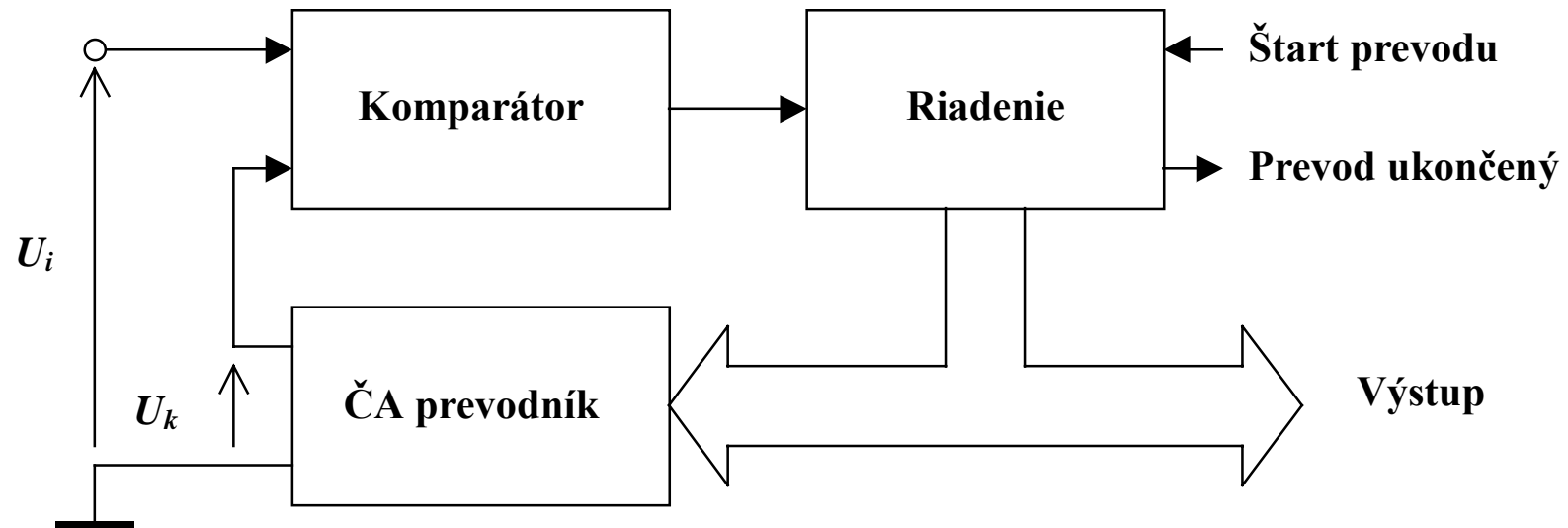
- kompenzácia meraného napätia U_x známym kompenzačným U_k
- nastavenie U_k prebieha po krokoch od najvyššieho rádu po najnižší
- v každom kroku sa U_k zväčší o hodnotu zodpovedajúcu binárnemu alebo BCD kódu a porovná sa s U_x
- $U_k \leq U_x$ – nasleduje ďalší krok
- $U_k \geq U_x$ – najskôr sa odčíta posledný prírastok, potom ďalší krok
- logický signál na výstupe komparátora je v sériovom tvare
- udáva binárne alebo BCD kódovanú hodnotu U_x
- rýchla (0,001 s), presná (0,01 %) metóda
- nepotláča vplyv sériového rušivého napätia

Kompenzačná metóda (2)

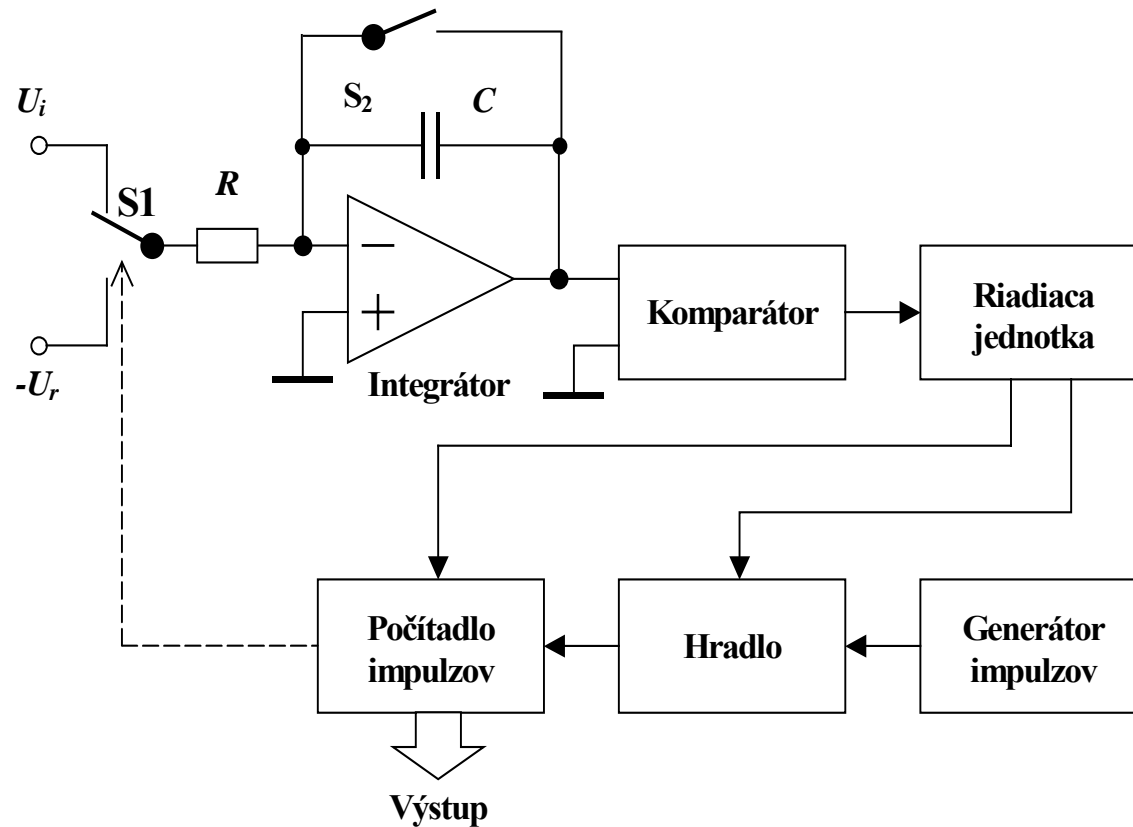
pre $q = 1 \text{ V} \Rightarrow U_x = 1 \cdot 32 + 0 \cdot 16 + 0 \cdot 8 + 1 \cdot 4 + 1 \cdot 2 + 1 \cdot 1 = 39 \text{ V}$

Kompenzačná metóda (3)

Integračná metóda – metóda dvojitej integrácie (1)

- princíp – postupná integrácia meraného a referenčného napätia

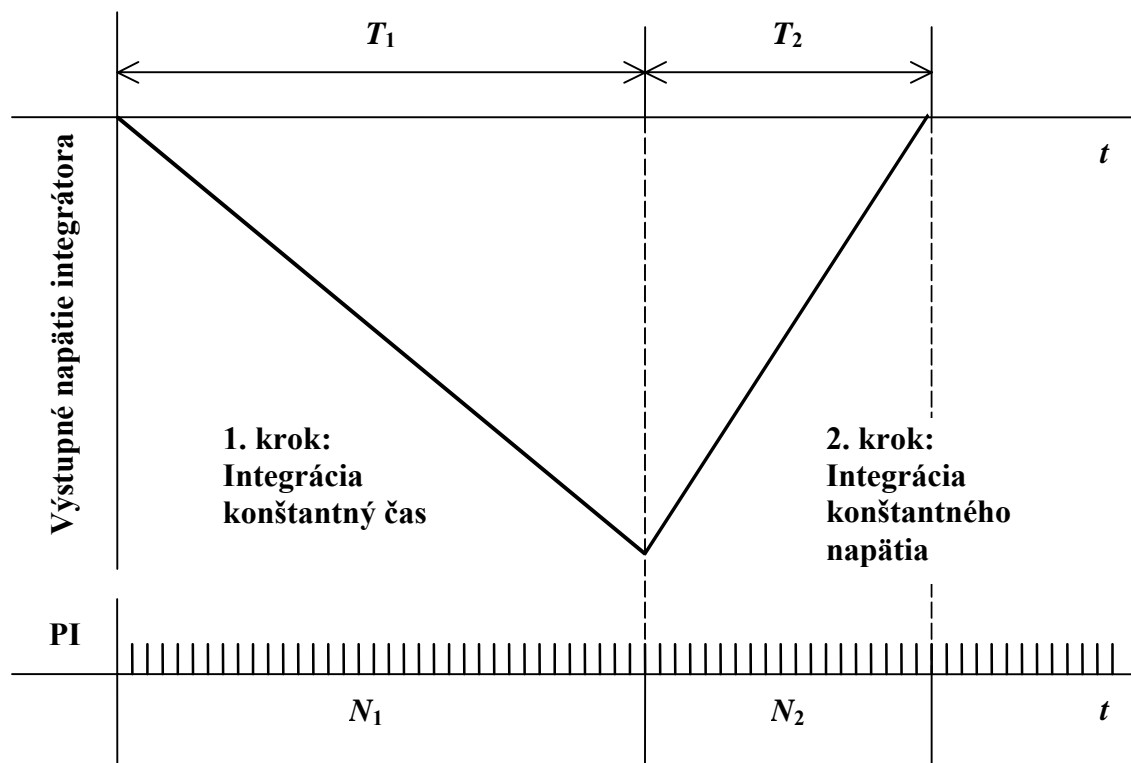

Metóda dvojitej integrácie (2)

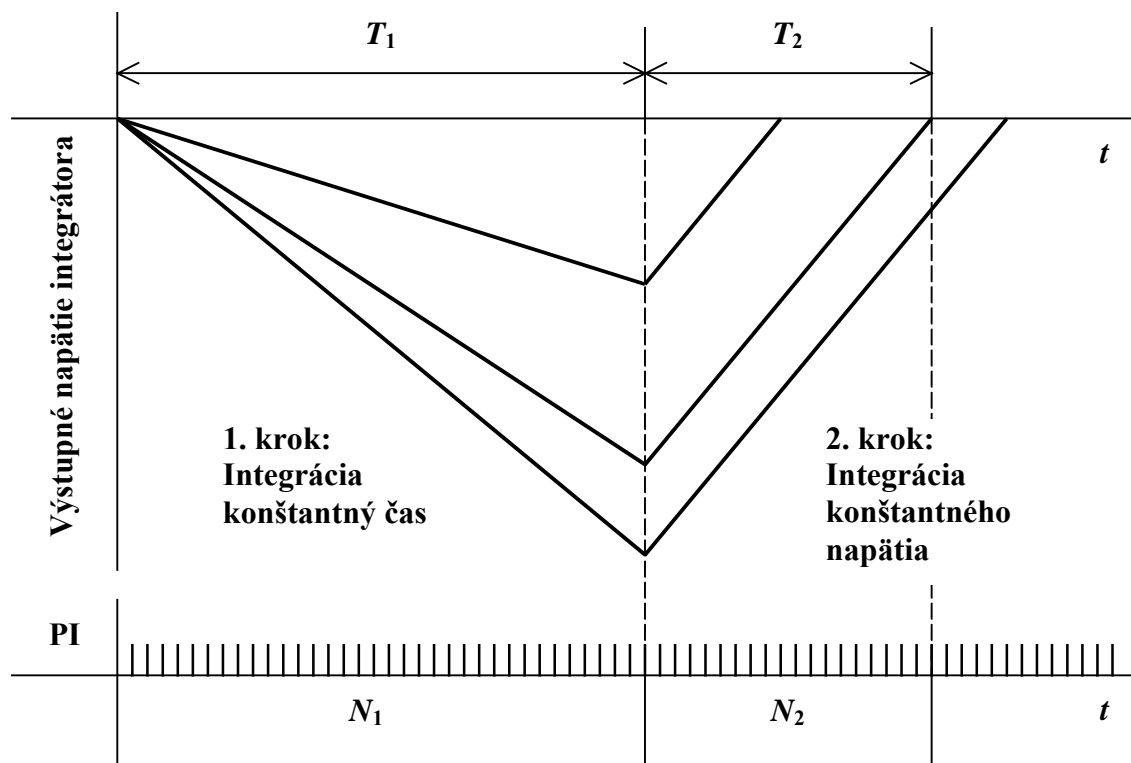
- začiatok merania S_2 zapnuté (nulovanie integrátora) a nulovanie počítadla impulzov (PI)
- 1. takt – vstup integrátora (I) merané napätie $U_X \geq 0$
- rast výstupného napätia integrátora U_I so strmost'ou U_X
- po čase T_1 (daný naplnením PI) je na výstupe I (časová konštanta τ) napätie $U_I = (T_1/\tau) \cdot U_X$; koniec 1. taktu merania
- 2. takt – vstup I je záporné referenčné napätie U_r
- výstup I sa mení so smernicou danou U_r opačným smerom
- U_I dosiahne nulu, vtedy $U_I = (T_2/\tau) \cdot U_r$
- $\frac{T_2}{\tau} \cdot U_R = \frac{T_1}{\tau} \cdot U_X \Rightarrow U_X = \frac{T_2}{T_1} \cdot U_R \Rightarrow U_X = K \cdot T_2$

Metóda dvojitej integrácie (3)

$$T_2 = T_1 \cdot \frac{U_x}{U_r}$$

Metóda dvojitej integrácie (4)

$$T_2 = T_1 \cdot \frac{U_x}{U_r}$$

Integračné metódy

- **najpresnejšie, merajú strednú hodnotu**
- **potlačenie sériových rušivých napätí (hlavne ak je ich perióda celočíselný násobok integrácie vstupného signálu)**
- **pomalé (čas prevodu 0,01 až 0,1 s)**
- **časová konštanta τ nevplyva**
- **nevplyvajú ani pomalé zmeny f generátora impulzov**
- **najčastejšie použitie v multimetoch**
  - **3 ½ až 8 ½ miestne**
  - **približne 3 merania/sek.**
- **metódy 3-násobnej, 4-násobnej integrácie ...**

Sigma – delta AČP ($\Sigma - \Delta$ AČP)

- **najmodernejšia, najvyššia linearita, potreba autokalibrácie**
- **presné a pomalé: 24 bitov, $10^1 - 10^2$ prevodov/s**
- **použitie – na spracovanie signálov v pásme $10^1 - 10^4$ Hz (audio)**
- **použitie aj v presných číslicových voltmetroch**
- **používa sa niekoľko algoritmov číslicového spracovania signálu – presahuje rámec predmetu**
- **základ $\Sigma - \Delta$ modulátor a číslicový filter**
- **dochádza k prevzorkovaniu K-krát ($K \gg 1$) oproti vzorkovacej teoréme**
- **sú alternatívou pre integračné prevodníky**
- **nevhodné pri prepínaní signálov cez multiplexor – zahltenie vstupu**

Stochastické metódy AČ prevodu

- porovnávanie veľkosti meraného U_X so stochastickým (náhodným) referenčným signálom
- náhodný signál – definované vlastnosti (rozdelenie hustoty pravdepodobnosti)
- pri prevode zistujeme čas, za ktorý je merané U_X väčšie ako náhodný signál
- uvedený čas je úmerný meranému U_X
- použitie v špeciálnych prípadoch

Kombinované metódy AČ prevodu

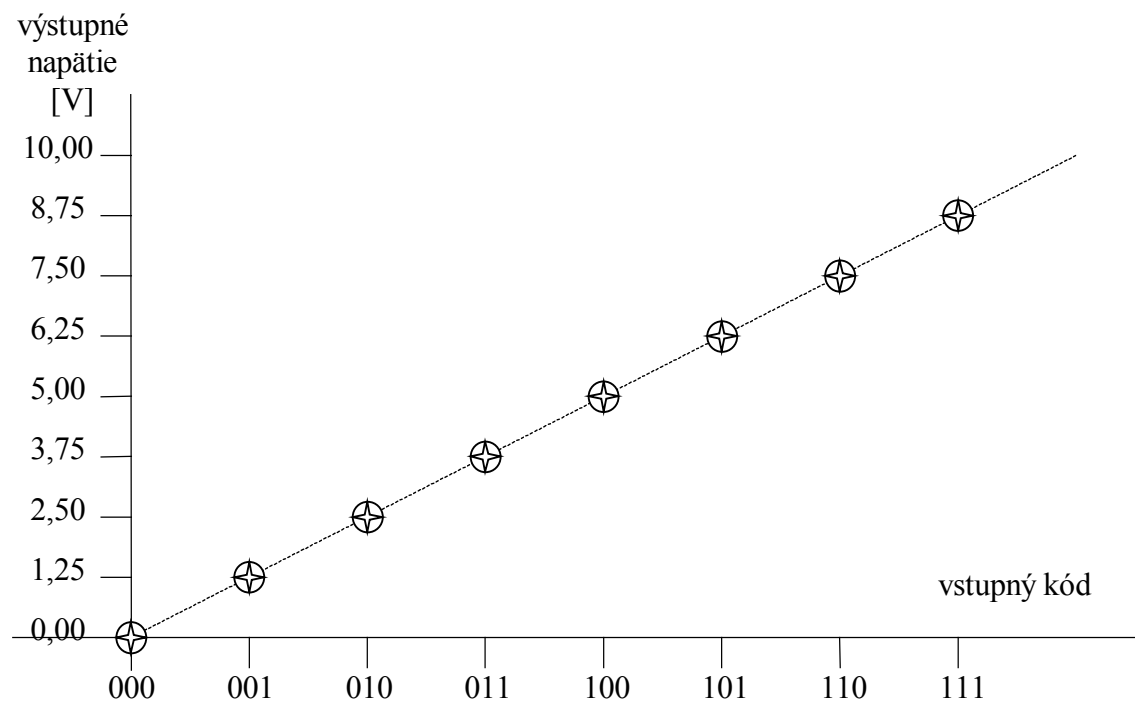
- spájajú výhody základných metód
- vyhovujú špeciálnym požiadavkám

Číslicovo-analógové prevodníky (ČAP) (1)

- **nie je tak veľa metód ČA prevodu ako u AČP; paralelné ČAP – najrozšírenejšie, sériové ČAP, ČAP s pomocným prevodom**
- **priamy spôsob prevodu kódového slova na analógovú veličinu**
- **výstup je určený váženým súčtom odstupňovaných referenčných hodnôt výstupnej veličiny**
- **veľkosť hodnôt odpovedá váham bitov kódového slova**
- **váhové koeficienty odpovedajú hodnotám príslušných bitov**
- **referenčné hodnoty sú odstupňované veľkosti DC prúdov a sčítavajú sa v uzle – celkový prúd je výstup ČAP (priamy paralelný prevod)**
- **ak sa sčítavajú postupne v čase, ide o priamy sériový prevod**

ČAP (2) – prevodová charakteristika

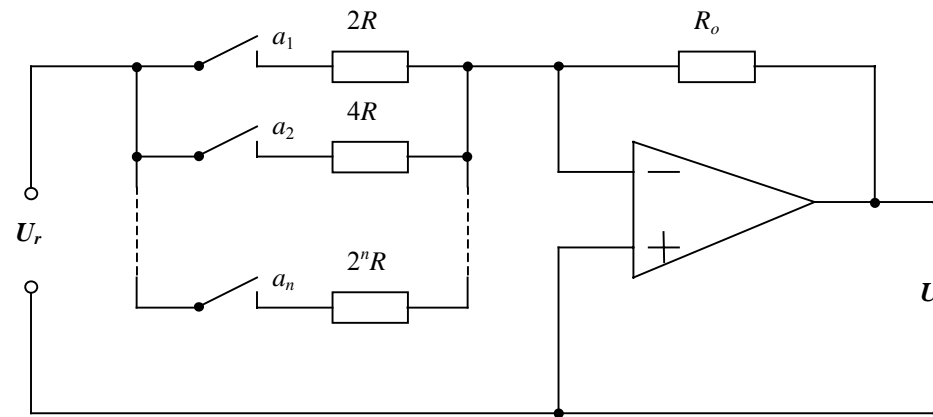
- ČAP – rozsah 10 V, 3 bitový prevodník, 2^3 bodov
- ideálny ČAP

ČAP (3) – paralelný prevod

- vyznačuje sa tým, že koeficienty $a_1 - a_n$ číslcového slova sú k dispozícii súčasne
- poloha prepínačov zodpovedá hodnotám (0; 1) koeficientov a_i
- vysoká rýchlosť prevodu (10^{-8} až 10^{-9} s)
- príklad: ČAP s metódou sčítavania (váhových) prúdov

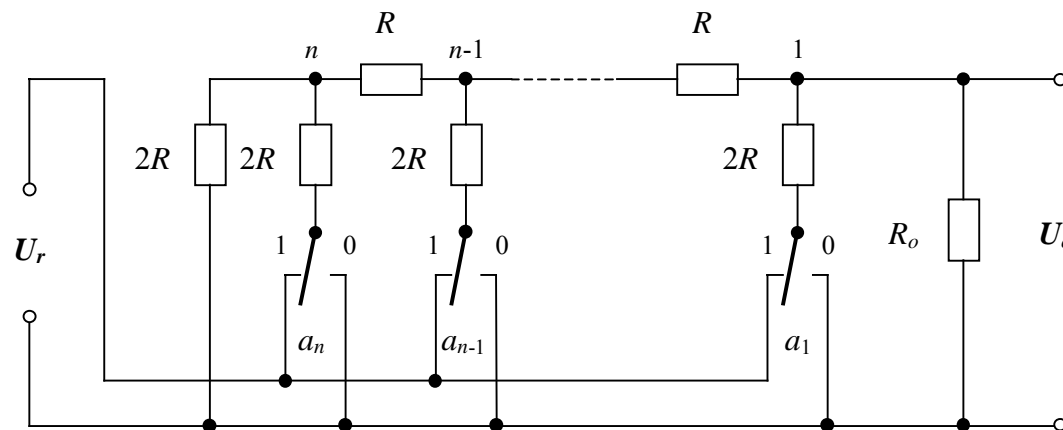

$$U_0 = U_r \cdot R_0 \cdot \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{2^i R}; \quad R_0 = R \quad U_0 = U_r \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{2^i}$$

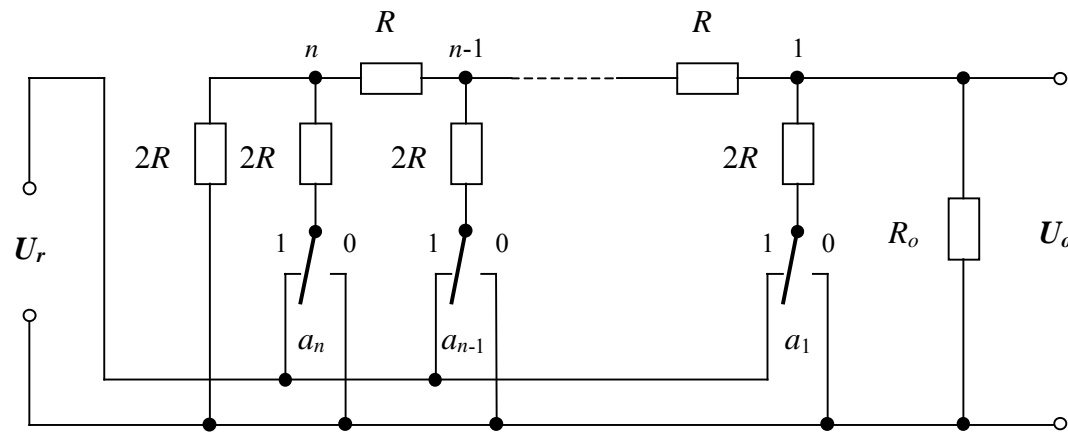
- nedostatok – veľký rozsah hodnôt odporov $\Rightarrow$ problémy s realizáciou, teplotná a časová stabilita $\Rightarrow$ nižšia presnosť ČAP

ČAP (4) – paralelný prevod

- nedostatok odstraňujú paralelné ČAP s odporovou sieťou $R - 2R$ (teda len 2 hodnoty odporov) s napät'ovým spínaním
- ľahšia realizácia ako integrovaný obvod
- váha jednotlivých bitov je daná polohou prepínačov, nie hodnotou odporov
- presnosť ČAP ovplyvňujú len pomery medzi hodnotami odporov, nie absolútna hodnota $\Rightarrow$ výborná teplotná a časová stabilita

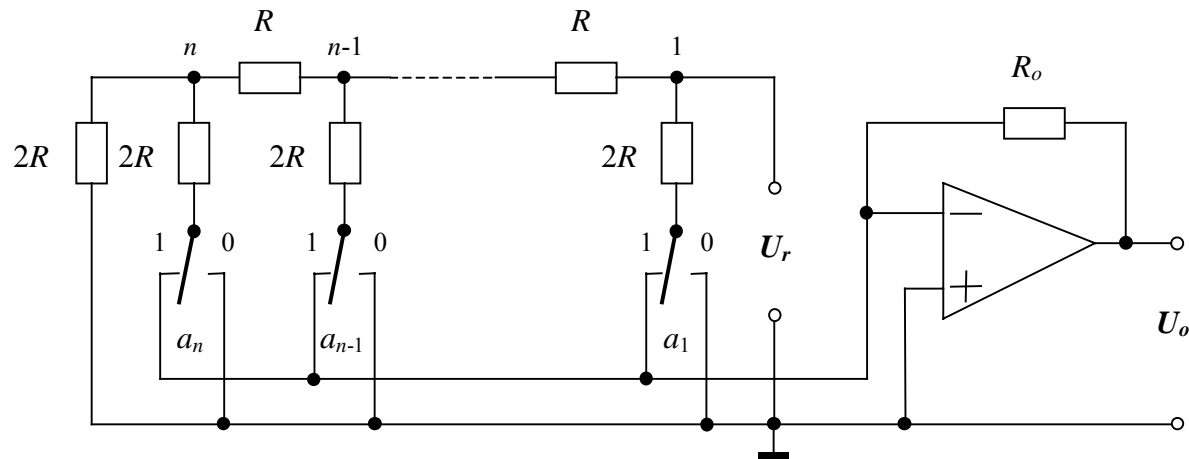
ČAP (5) – paralelný prevod

- Pravá strana spínačov $2R$ na napätí U_r , tečie prúd do uzlov odporovej siete
- čím je uzol bližšie k výstupu prevodníka, tým viac príslušný prúd prispieva k U_0
- prepínač vpravo (na zem) – príspevok k U_0 je nulový
- $$U_0 = U_r \frac{R_0}{R_0 + R} \cdot \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{2^i}$$
- nevýhoda – prúd buď tečie cez $2R$, alebo je nulový $\Rightarrow$ reaktančné zložky neideálnych prvkov zhoršujú dynamické vlastnosti

ČAP (6) – paralelný prevod

- zapojenie – prúdy v odporovej sieti sa nemenia (ČAP so sieťou R – 2R a s prúdovým spínaním)

- operačný zosilňovač má 1 vstup na virtuálnej nule $\Rightarrow$ cez odpory tečú rovnaké prúdy nezávisle od polohy prepínačov
- U_r je zaťažené konštantným prúdom a parazitné C a L nevplyvajú

- $$U_0 = U_r \frac{R_0}{R} \sum_{i=1}^n \frac{a_i}{2^i}$$

System na zber údajov

